

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2982/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.174/2023/13. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó szerint az Esztergomi Járásbíróság 32.P.20.859/2022/27. számú és a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.174/2023/13. számú ítélete megsértette az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [2] 2. Az indítvány alapjául szolgáló per tárgya birtokvédelem volt.
- [3] 2.1. Az indítványozó, mint az alapügy felperese, fele részben tulajdonosa egy lakóház megjelölésű ingatlannak. A vele szomszédos ingatlanon bejegyzett társasház hét albetétje közül ötnek az alapügy alperese egyéni vállalkozóként a kizárólagos tulajdonosa.
- [4] Az alapügy alperese 2017 novemberében építési munkálatokat folytatott, melyek során elkezdte az indítványozó ingatlanával közvetlen szomszédságban lévő és azzal zárt sorú építésben kialakított épületrész elbontását.
- [5] Az indítványozó bejelentése alapján, még az alperes által folytatott építési munkálatok közben, az illetékes építésügyi hatóság (a továbbiakban: hatóság) eljárást indított, mivel az indítványozói ingatlan érintett falán – meg nem határozható időpontban – repedés keletkezett. A hatóság határozatában a bontási és az új lakóépület építése kivitelezési munkáinak folytatását tartószerkezeti szakvélemény benyújtásáig megtiltotta. A határozat kiadásáig az alperes az épületrészt szinte

teljesen elbontatta, annak kizárólag az indítványozói ingatlannal zárt sorú beépítésben lévő fala alsó, mintegy 2 méter magasságú része maradt meg.

- [6] A tartószerkezeti szakvélemény benyújtását követő határozatában a hatóság kötelezte az indítványozót a tulajdonában lévő lakóház jókarbantartásának elvégzésére, illetve az alperest ennek tűrésére. A munkálatok végül a falmaradvánnyal nem takart falrészen elkészültek. A hatóság az építető alperes részére a korábban megtiltott bontási munkálatok folytatását engedélyezte, azonban a falmaradvány elbontására mindeddig nem került sor. 2023 januárjában a falmaradvány egy része leomlott, azonban annak maradványa az indítvány szerint változatlanul megtalálható a szomszédos ingatlanon.
- [7] Az indítványozó kérelemmel fordult a hatósághoz az alperesnek a falmaradvány elbontására való kötelezése érdekében. A hatóság tájékoztatta az indítványozót, hogy csak abban az esetben van hatásköre bontási munkálatok elrendelésére, ha az építmény állapota az életet, az egészséget vagy a közbiztonságot veszélyezteti. Azonban ilyen állapot nem volt megállapítható. Az indítványozó ezért tartószerkezeti szakértői véleményt szerzett be, amely szerint a falmaradványt a lehető legrövidebb időn belül célszerű – óvatos kézi bontással – eltávolítani.
- [8] A tartószerkezeti vélemény alapján a hatóság arról tájékoztatta az indítványozót, hogy a falmaradvány életet, egészséget vagy közbiztonságot veszélyeztető állapota nem bizonyított, ezért a falmaradvány bontásának elrendelésére hatásköre nincs.
- [9] 2.2. Az indítványozó ezt követően indított birtokvédelmi pert. Kereseti kérelmében kérte a bíróságot, hogy kötelezze az alperest mint magánszemélyt a korábban elbontott épületből megmaradt falmaradvány teljes eltávolítására, illetve másodlagosan a bontás tűrésére.
- [10] Az elsőfokú bíróság helyszíni szemlét tartott, amely alapján tájékoztatta az indítványozót arról, hogy – mivel a szomszédos ingatlan társasház – alperesként azt kell megjelölni, aki az egyes albetétek tulajdonosaként van bejegyezve. Ez pedig nem a keresetben alperesként megjelölt magánszemély, hanem az albetétek tulajdonosaként bejegyzett egyéni vállalkozó. A bíróság felszólítása ellenére az indítványozó ismételten az alperest mint magánszemélyt jelölte meg alperesként, mint a falmaradvány tulajdonosát és mint építetőt.
- [11] Az Esztergomi Járásbíróság 32.P.20.859/2022/27. számú ítéletével az indítványozó kereseti kérelmét elutasította. Az elsőfokon eljáró bíróság hangsúlyozta, hogy az indítványozó mint a peres eljárásban felperes a per ura, ő határozza meg, hogy mit és kivel szemben kér. Ennek ellenére az eljárás során a társasházi albetétek tulajdoni lapjait a bíróság szerezte be. A tulajdoni lapok tartalmának megismerése után és a bíróság anyagi pervezetése alapján az indítványozónak lehetősége lett volna a kereseti kérelmét pontosítani akár annak tárgya, akár az alperes személye vonatkozásában, azonban ezzel nem kívánt élni. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság – a birtokvédelmi jogalap érdemi vizsgálata nélkül – a keresetet elutasította.

- [12] 2.3. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék felhívta az indítványozót, hogy szerezze be a társasház alapító okiratát, az ingatlan megosztási rajzát az ingatlannyilvántartástól, de azok sem ott, sem a levéltárban nem voltak fellelhetők. A bíróság - a Pp. 265. § (2) bekezdés b) pontja szerinti bizonyítási szükséghelyzet szabályai alkalmazásával kiadott - felhívására végül az alperes jogi képviselője csatolta a perben a társasháztulajdont alapító okiratot.
- [13] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a rendelkezésére bocsátott társasházi alapító okirattal nem tudta alátámasztani, hogy a perbeli, birtokvédelmi igénnyel érintett épületrész az alperes tulajdonában áll, a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.174/2023/13. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [14] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben az Esztergomi Járásbíróság 32.P.20.859/2022/27. számú és a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.174/2023/13. számú ítéletét támadta.
- [15] 3.1. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [16] A XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme tekintetében az indítványozó arra hivatkozott, hogy ellentétes a tisztességes eljárással és a fegyveregyenlőség elvével, hogy egy olyan irat alapján utasították el keresetét, melyet a pert megelőzően nem ismerhetett meg, az csak a másodfokú eljárásban került elő, hiszen ez az irat tartalmazza, hogy a falmaradvány társasházi tulajdon. Emellett állítása szerint az első- és másodfokú bíróság megsértette a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jogát azzal, hogy jogi képviselő nélkül eljáró peres félként a megfelelő tájékoztatása a bíróság részéről elmaradt. Azzal a ténnyel összefüggésben, hogy az alperes többségi tulajdonosa a társasháznak az ítéletek nem tartalmazzak semmilyen indokolást vagy érvelést, ezzel megsértve az indítványozó indokolt bírói döntéshez fűződő jogát. Mindez azt eredményezte, hogy téves jogértelmezés és a tényállás tisztázásának elmaradása okán alkotmányellenes döntés született.
- [17] Az indítvány csupán felsorolásszerűen hivatkozott az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére, XIII. cikk (1) bekezdésére, XX. cikk (1) bekezdésére, XXI. cikk (1) bekezdésére, XXII. cikk (1) bekezdésére és a XXVIII. cikk (7) bekezdésére.
- [18] 3.2. Az Alkotmánybíróság főtitkára az Abtv. 52 (1) és (1b) bekezdése alapján az indítványozót hiánypótlásra hívta fel, mivel az indítvány nem felelt meg a határozott kérelem követelményének és nem tartalmazott részletes, alapjogi érveléssel is ellátott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [19] Az indítványozó a főtitkári levelet 2024. szeptember 4-én vette át, az indítvány-kiegészítést 2024. október 4-én, határidőben nyújtotta be. Az indítványozó az indítvány-kiegészítésben lényegében megismételte az indítvány korábbi érvelését.

- [20] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [21] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.174/2023/13. számú jogerős ítéletét 2024. június 18-án vette át. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Tatabányai Törvényszék ítéletével szemben 2024. augusztus 6. napján, határidőben nyújtotta be.
- [22] 4.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozatok megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [23] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére, XIII. cikk (1) bekezdésére, XX. cikk (1) bekezdésére, XXI. cikk (1) bekezdésére, XXII. cikk (1) bekezdésére és a XXVIII. cikk (7) bekezdésére csupán felsorolásszerűen hivatkozott az indítványozó.
- [25] Az indítvány e tekintetben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában írt követelményét, mivel az indítványozó nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a jelen ügyben született bírói döntések miatt és mennyiben sértik az itt felsorolt alaptörvényi rendelkezéseket.
- [26] A kérelmet mindezek alapján az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában lehet határozottnak tekinteni.

- [27] 4.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [28] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére általánosságban, a tényállás megállapításával, a bizonyítékok értékelésével és az eljáró bíróságok jogértelmezésének helytállóságával összefüggésben hivatkozott, illetve kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok részéről elmaradt a jogi képviselő nélkül eljáró peres fél megfelelő tájékoztatása.
- [29] Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. A fentieken túlmenően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra is, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.
- [30] Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki az eljáró bíróságok döntéseivel, azok érvelésével, indokolásával, jogalkalmazásával, valamint a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és azok indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [31] A megfelelő tájékoztatás elmaradásával kapcsolatos panaszelem vonatkozásában megállapítható, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság – a hatályos jogszabályoknak megfelelően – részletes anyagi pervezetésre vonatkozó tájékoztatást adott az indítványozó számára.
- [32] A bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálat tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntéseik indokairól, illetve azok jogszabályi aljáról, valamint a bizonyítási eszközök értékeléséről is, a jogi képviselő nélkül eljáró indítványozónak a megfelelő tájékoztatást megadták. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás

[89]]. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e (lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]). Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértésének kéteyle nem merül fel.

[33] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteylet, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

[34] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, valamint a 29. §-ában foglalt követelményeknek ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró